

POSTANOWIENIE

20 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 20 sierpnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...]
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej A. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 7 listopada 2024 r., I ACa 84/24,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia powódce do dnia zapłaty

UZASADNIENIE

Powódka A. K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 7 listopada 2024 r., wydanego w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie [...] o zapłatę.

W ocenie skarżącej postępowanie przeprowadzone przed Sądem I instancji obarczone było nieważnością, która nie została dostrzeżona, ani naprawiona w toku postępowania apelacyjnego. Powódka wywodzi nieważność z przesłanki niemożności obrony swoich praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.). Podnosi, że bezpodstawnie

oddalono jej wnioski dowodowe, których przedmiotem było wykazanie przyczyn, dla których sformułowała żądanie odszkodowania za konfiskatę pojazdów należących do jej krewnego w czasie działań wojennych II Wojny Światowej dopiero w 2021 r. oraz własnej legitymacji do formułowania powództwa o takiej treści.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak możliwości obrony swoich praw jako przesłanka nieważności postępowania musi być interpretowana ściśle. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że hipoteza art. 379 pkt 5 k.p.c. zostaje wypełniona, gdy z powodu uchybień procesowych sądu strona nie mogła brać i faktycznie nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, zaś skutki tych wadliwości nie mogły być usunięte na następnych posiedzeniach przed wydaniem wyroku w danej instancji (zob. np. postanowienia SN z 31 stycznia 2025 r., I CSK 4436/23; z 10 grudnia 2024 r., III CZ 136/24; z 28 listopada 2024 r., I CSK 3539/23; z 19 listopada 2024 r., I UZ 11/24; z 14 listopada 2024 III CZ 238/24 oraz z 20 września 2024 r., I CSK 1980/24).

W stanie faktycznym niniejszej sprawy sytuacja taka nie mogła mieć miejsca. Wnioski dowodowe składane przez powódkę miały bowiem na celu ustalenie szczegółowych okoliczności roszczenia, które uległo przedawnieniu na zasadach ogólnych, tj. po upływie ustawowego dwudziestoletniego terminu o charakterze zawitym, niezależnego od chwili powzięcia przez powódkę wiedzy o szkodzie. Z tej przyczyny zarówno ustalenie okoliczności wytoczenia powództwa w ponad 80 lat po zaistniałej szkodzie, jak i faktów uzasadniających ewentualną legitymację powódki, nie miałyby znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, co prawidłowo oceniły sądy powszechne ją rozpoznające.

Dlatego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 i art. 99 k.p.c. w zw. § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Mariusz Załucki

[SOP]